

الإشارات

کندوکاوی در برجسته‌ترین رخدادهای

بازارهای سرمایه عربی

سال اول | شماره ۳۰ | ۱۹ دی ۱۴۰۲

اداره امور بین‌الملل

بسم الله الرحمن الرحيم

تدوین و انتشار اداره امور بین الملل سازمان بورس و اوراق بهادار
راهبری دکتر حسین محمدی، مشاور عالی و جانشین رئیس سازمان در حوزه فناوری اطلاعات و امور بین الملل
نظارت کریم کریمی، رئیس اداره امور بین الملل سازمان
همکاران این شماره کریم کریمی

مطالب این نشریه لزوماً انعکاس نظرات سازمان بورس و اوراق بهادار ایران نیست.
نشریه الاشارات از دریافت مقاله‌ها و اخبار مناسب استقبال می‌کند.
نشریه در دخل، تصرف و تلخیص مقاله‌ها آزاد است.
نقل مطالب با ذکر مأخذ مانعی ندارد.
نشانی نشریه: تهران، تقاطع خیابان مطهری و قائم مقام فراهانی، ساختمان بورس و اوراق بهادار، طبقه دوازدهم،
اداره امور بین الملل
تلفن: ۰۲۱ - ۸۴۰۸۳۷۰۷
نشانی اینترنتی: www.seo.ir
پست الکترونیک: intl@seo.ir

فهرست

● عملکرد شاخص بورس‌های عربی در هفته گذشته

● مروری بر اخبار بازار سرمایه جهان عرب در هفته گذشته

● دوری کشورهای GCC از دلار آمریکا

● پیش‌بینی کسر بودجه عمان در ۲۰۲۴

● رشد GDP بحرین

● کاهش ۸ درصدی رشد جمعیت مصر در ۲۰۲۳

عملکرد شاخص بورس‌های عربی در هفته گذشته

روند تحرک شاخص بورس‌های عربی منطقه در اولین هفته از سال جدید میلادی افزایشی بود. به جز سه بورس لبنان ($-۶/۹$)، فلسطین ($-۱/۶$) و عراق ($-۱/۵$) درصد، شاخص بقیه بورس‌های عربی منطقه مثبت بود. شاخص بورس مصر با $۲/۸$ درصد رشد، بهترین عملکرد را داشت. دو بورس کویت و عمان هم بیش از دو درصد بالا رفتند. این میزان رشد برای بورس‌های عربستان، قطر، اردن و ابوظبی بیش از یک و برای بورس‌های دویی و بحرین کمتر از یک درصد بود.

مهمترین عامل تأثیرگذار بر بازارهای عربی منطقه، تداوم ناآرامی‌ها و گسترش جنگ به نواحی جنوب لبنان بود که ریزش بورس لبنان را به همراه داشت. اما خبر امیدوارکننده، افزایش قیمت نفت خام بود. توقف کامل فعالیت میدان نفتی شراره در لیبی به دلیل اعتصاب که روزانه ۳۰۰ هزار بشکه نفت تولید می‌کند، هم‌سو با افزایش تنش‌ها برای تردد کشتی‌ها در دریای سرخ و نیز کاهش تولید این طلای سیاه در آمریکا، علت افزایش بهای نفت خام در هفته گذشته بود. همچنین پس از خروج آنگولا از اوپک، اوپک+ تأکید کرد که همکاری در درون این ائتلاف تا تعیین سهمیه جدید برای اعضا ادامه خواهد داشت. این موضوع بیشترین تأثیر را بر افزایش شاخص بورس‌های عربی منطقه داشت.

رتبه	کشور	شاخص	4 January 2024	تغییر هفتگی (%)	تغییر از ابتدای سال End-2023
۱	اردن هاشمی	Amman SE General	2,452.39	1.01	1.01
۲	امارات متحده عربی	DFM General	4,087.99	0.95	0.95
۳	امارات متحده عربی	FTSE ADX General	9,660.75	1.01	1.01
۴	بحرین	Bahrain All Share	1,972.62	0.57	0.57
۵	عراق	ISX Main 60	880.18	-1.45	-1.45
۶	عربستان سعودی	Tadawul All Share	12,145.45	1.49	1.49
۷	عمان	MSM 30	4,576.98	2.04	2.04
۸	فلسطین	Al-Quds	577.54	-1.64	-1.64
۹	قطر	QE General	10,433.85	1.44	1.44
۱۰	کویت	Main Market 50	5,595.73	2.30	2.30
۱۱	لبنان	BLOM Stock	1,869.85	-6.86	-6.86
۱۲	مصر	EGX 30	25,366.59	2.79	2.79

مروری بر اخبار بازار سرمایه جهان عرب در هفته گذشته

● دوری کشورهای GCC از دلار آمریکا

«مؤسسه مالی بین‌المللی (IIF)» اعلام کرد که کشورهای عضو شورای همکاری خلیج فارس (GCC) روند آرامی را برای تنوع بخشیدن به اقتصاد خود و دوری از دلار آمریکا آغاز کرده‌اند. آنها تجارت دوجانبه با کشورهای غیر از ایالات متحده، به ویژه هند و چین را افزایش داده‌اند.

IIF در گزارشی اعلام کرد که ایالات متحده همچنان مهم‌ترین شریک ژئوپلیتیک و نظامی این شورا به شمار می‌رود. با این حال، از نظر تجارت بسیار از چین و اتحادیه اروپا (EU) عقب افتاده است. این گزارش اضافه کرد که چین در حال حاضر با اختلاف زیادی بزرگ‌ترین شریک تجاری منطقه می‌باشد.

در حالی که تجارت هنوز عمدتاً با دلار آمریکا انجام می‌شود، اما کشورهای این شورا در حال امضای توافق‌نامه‌های دوجانبه هستند که اجازه تجارت با استفاده از ارزهای دیگر را به آنها می‌دهد.

علاوه بر این، IFF خاطرنشان کرد که به دلیل تشدید کنترل غرب بر نفت روسیه، تسویه فروش نفت به ارزهای کشورهای دوست روسیه، عمدتاً به یوان و روبل، افزایش خواهد یافت.

● پیش‌بینی کسر بودجه عمان در ۲۰۲۴

پس از ثبت حد نصاب مازاد بودجه در سال ۲۰۲۳، عمان کسری بودجه ۶۴۰ میلیون ریال عمان (۱/۶۶ میلیارد دلار) را برای سال ۲۰۲۴ پیش‌بینی کرده است. این کسری معادل تقریباً ۱/۵ درصد از تولید ناخالص داخلی (GDP) این کشور و به دلیل کاهش تولید و کاهش بهای نفت است.

پیش‌بینی می‌شود که درآمدهای نفتی عمان در سال ۲۰۲۴ به ۵/۹ میلیارد ریال برسد که کمتر از برآورد ۶/۹ میلیارد ریالی در سال ۲۰۲۳ است. بنابراین، این کشور مجبور است راه‌های کسب

درآمد فراتر از بخش هیدروکربن‌ها را پیدا کند. علی‌رغم تلاش‌ها برای تنوع بخشیدن به منابع درآمدی و بخش‌های اقتصادی، عمان همچنان به شدت به درآمد نفت وابسته است.

● رشد GDP بحرین

بر اساس گزارش «اداره اطلاعات الکترونیکی»، تولید ناخالص داخلی واقعی بحرین در سه ماهه سوم ۲۰۲۳ نسبت به مدت مشابه سال قبل، شاهد افزایش شدید ۲/۴۵ درصدی به قیمت‌های ثابت و ۱/۰۹ درصدی به قیمت‌های فعلی بوده است. این ارقام بر شکوفایی اقتصادی این کشور و توانایی آن برای عبور از چالش‌های اقتصادی جهانی تأکید دارد.

نیروی محرکه جهش اقتصادی بحرین، بخش غیرنفتی بوده است. در این بخش، رشد قابل توجه ۴/۴۸ درصدی در قیمت‌های ثابت و ۴/۸۱ درصدی در قیمت‌های جاری سالانه به ثبت رسیده است. به طور مشخص، GDP در قیمت‌های ثابت در سه ماهه سوم ۲۰۲۳ به ۳/۴ میلیارد دینار بحرین (۹ میلیارد دلار) رسیده است.

در این گزارش به تفکیک سهم بخش‌های مختلف در GDP اشاره شده است. بخش مالی ۱۸/۰۸ درصد را در اختیار داشته و در صدر قرار دارد. بخش صنعت تولید نیز با ۱۳/۸۵ درصد رتبه بعدی را به خود اختصاص داده است. دو بخش «فعالیت هتل و رستوران» و «شرکت‌های بخش مالی» نیز به ترتیب ۹/۳۶ و ۸/۳۶ درصد از سهم GDP را در اختیار داشتند.

● کاهش ۸ درصدی رشد جمعیت مصر در ۲۰۲۳

«اداره مرکزی آمار مصر» اعلام کرد که رشد جمعیت این کشور در سال ۲۰۲۳ نسبت به سال ۲۰۲۲ به میزان ۸ درصد کاهش یافته است. علاوه بر این، جمعیت مصر در اول ژانویه ۲۰۲۴ به ۱۰۵

میلیون و ۸۵۸ هزار نفر رسید در حالی که در مدت مشابه گذشته ۱۰۴ میلیون و ۳۹۵ هزار نفر بوده است.

این اداره، کاهش رشد جمعیت مصر را به کاهش تعداد تولدها در سال ۲۰۲۳ نسبت به سال ۲۰۲۲ نسبت داد. تعداد تولدها در سال ۲۰۲۳، طبق داده‌های اولیه به ۲,۰۴۴ میلیون نفر رسید. این رقم در سال ۲۰۲۲ معادل ۲/۹۳ میلیون نفر بود که حدود ۱۴۹ هزار نفر کاهش داشته است. عبدالفتاح السیسی، رئیس‌جمهور مصر، پروژه ملی توسعه خانواده مصری را در فوریه ۲۰۲۲ معرفی کرد. هدف این برنامه، بهبود آموزش، بهداشت، توانمندسازی اقتصادی و فرهنگ است. همچنین کنترل رشد جمعیت در مصر از دیگر اهداف این برنامه به شمار می‌رود.